

ΠΡΑΣΙΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ή ΒΑΡΒΑΡΟΤΗΤΑ; (Ιούλιος 2009)

Συγγραφέας: ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

Έναν αιώνα μετά τη διατύπωση του γνωστού διλήμματος «σοσιαλισμός ή βαρβαρότητα», η ανάγκη αναθεώρησης και προσαρμογής του στις συνθήκες της σύγχρονης πραγματικότητας είναι περισσότερο από προφανής. Κι αυτό γιατί, όπως εκ των υστέρων προκύπτει, η βαρβαρότητα συνδέθηκε εξ ίσου και με την εκτός δημοκρατικού ελέγχου, επιθετική ανάπτυξη του καπιταλισμού, αλλά και με τον αυταρχικό ολοκληρωτισμό του πάλαι ποτέ υπαρκτού σοσιαλισμού. Αφού τόσο οι ίσες ευκαιρίες, όσο κι η καθολική ευημερία, παρέμειναν και για τα δύο συστήματα ανεκπλήρωτες υποσχέσεις. Ήλλωστε στις μεγάλες ανισότητες που παρήγαγε ο οικονομικός φιλελευθερισμός, ο κρατικός συγκεντρωτισμός δεν είχε να αντιπαραθέσει παρά την εκ διαμέτρου αντίθετη απόλυτη ισότητα στη φτώχεια και την εξαθλίωση...

Όσο για την καταστροφή του πλανήτη, όπως και πάλι εκ του αποτελέσματος σήμερα αποδεικνύεται, η οικονομική ανάπτυξη και στα δύο συστήματα στηρίχθηκε σε μια άνευ όρων και εκτός ορίων «βάρβαρη» επίθεση εναντίον του. Σε βαθμό ώστε να μην είναι βέβαιο αν η... νεοφιλελεύθερη υποβάθμιση των δασών του Αμαζονίου είχε δυσμενέστερες επιπτώσεις από τη... σοσιαλιστικής προέλευσης εξαφάνιση της λίμνης Αράλης. Η ανθρώπινη ευφυΐα αναζητά σήμερα, στο πρότυπο του αρχαιοελληνικού μέτρου, ένα πολιτικό σύστημα που να υπηρετεί ισόρροπα την οικονομική, την κοινωνική και την περιβαλλοντική ανάπτυξη. Επιδιώκοντας ένα νέο αναπτυξιακό μοντέλο που θα μπορεί ταυτόχρονα να είναι οικονομικά αποδοτικό, κοινωνικά δίκαιο και οικολογικά εφικτό. Η εξίσωση που προσπάθησε να λύσει το μικτό σύστημα του δημοκρατικού σοσιαλισμού τον περασμένο αιώνα, γίνεται σήμερα πιο πολύπλοκη, καθώς στο δίπολο οικονομικής ανάπτυξης και κοινωνικής δικαιοσύνης, προστίθεται σήμερα μια τρίτη απαίτηση: Αυτή της ταυτόχρονης προστασίας και διατήρησης του περιβάλλοντος. Η «πράσινη» ανάπτυξη είναι χωρίς αμφιβολία η μεγάλη πρόκληση του 21ου αιώνα, γιατί είναι η μόνη εναλλακτική πολιτική πρόταση που μπορεί να εγγυηθεί την επίτευξη του τριπλού οράματος. Κι αυτό γιατί προχωρεί ένα βήμα περισσότερο από την εύκολη, αλλά όχι όπως αποδείχθηκε επαρκή επιλογή της εφαρμογής φιλικών πολιτικών προς το περιβάλλον. Προτείνοντας την πλήρη ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών παραμέτρων στους οικονομικούς στόχους. Το τολμηρό του

εγχειρήματος είναι ταυτόχρονα όμως και το μεγάλο του μειονέκτημα.

Γιατί ένα πολιτικό σύστημα που υπόσχεται να συγκρουστεί με τα πάσης φύσεως μικρά και μεγάλα οικονομικά συμφέροντα, είναι αβέβαιο αν θα καταφέρει να κερδίσει την κοινωνική αποδοχή. Μένει λοιπόν να αποδειχτεί αν το συλλογικό ένστικτο επιβίωσης της ανθρωπότητας είναι ισχυρότερο από τη βαρβαρότητα της ανθρώπινης απληστίας...

Το άρθρο δημοσιεύθηκε στο Περιοδικό «ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ», τεύχος 30, Ιούλιος 2009.